

Analiza zadovoljstva **PREBIVALCEV** destinacija Rogla – Pohorje

oktober 2026

Razvoj turizma je dolgoročno uspešen takrat, ko poleg obiskovalcev prinaša koristi tudi ljudem, ki v destinaciji živijo. Zato v okviru spremljanja trajnostnega razvoja destinacije Rogla–Pohorje zbiramo mnenja različnih skupin, med njimi tudi prebivalcev. Anketa nam pomaga razumeti, kako domačini ocenjujejo razvoj turizma, njegove koristi in morebitne obremenitve ter koliko so vključeni v načrtovanje in obveščanje. Rezultati so podlaga za določanje prednostnih nalog in ukrepov, s katerimi želimo kakovost življenja prebivalcev ohraniti oziroma izboljševati ter turizem razvijati odgovorno in dolgoročno.

Anketiranje je v letu 2026 potekalo pretežno digitalno. V večini trditev je sodelovalo 188 respondentov; pri vprašanju o občini, spolu, starosti, statusu in neposredni povezanosti družine s turistično dejavnostjo je bilo zabeleženih 187 odgovorov. Pri trditvah o zaposlovanju v turizmu in priporočilu zaposlitve otrokom je odgovorilo 40 oseb, zato je treba ti dve ugotovitvi razumeti kot mnenje tega dela sodelujočih.

1. Kdo je sodeloval v anketi?

V anketi so sodelovali prebivalci vseh štirih občin destinacije. Največ odgovorov je bilo iz Slovenskih Konjic (45 %), sledijo Zreče (36 %), Vitanje (11 %) in Oplotnica (7 %). Med sodelujočimi je bilo 69 % žensk in 31 % moških. Največ anketirancev je bilo starih **od 25 do 64 let** (skupaj 81 % veljavnih odgovorov); 14 % jih je bilo starih 65 let ali več, 5 % pa do 24 let. **73 % sodelujočih je bilo zaposlenih**, 20 % upokojenih, 5 % dijakov oziroma študentov, 2 % pa je izbralo drugo možnost.

30 % sodelujočih je navedlo, da turistična dejavnost njim ali komu od njihovih družinskih članov predstavlja neposreden vir dohodka. Pri 70 % takšne neposredne povezave ni. To kaže, da anketa zajema tako prebivalce, ki so s turizmom neposredno povezani, kot tudi tiste, ki njegove učinke doživljajo predvsem kot člani lokalne skupnosti.

2. Splošno zadovoljstvo z razvojem turizma

Več kot polovica sodelujočih **pozitivno ocenjuje razvoj turizma**: 55 % je zadovoljnih z njegovim razvojem. **Delo organizacije**, ki skrbi za razvoj turizma, pozitivno ocenjuje 56 % anketirancev. To je dobra osnova, hkrati pa kaže, da obstaja **prostor za boljše obveščanje, vključevanje prebivalcev in redno pojasnjevanje**, kaj se na področju turizma načrtuje ter kakšne učinke prinašajo posamezne aktivnosti.

O razvoju turizma je dobro obveščenih 50 % sodelujočih, 25 % pa jih meni, da niso dobro obveščeni. **Možnost sodelovanja pri načrtovanju razvoja turizma je najšibkejše področje**: 43 % anketirancev je mnenja, da nimajo možnosti sodelovanja pri načrtu razvoja turizma.

Rezultat kaže, da je treba možnosti sodelovanja prebivalcev narediti bolj vidne, dostopne in razumljive.

3. Koristi turizma za lokalno skupnost

Da ima lokalna skupnost koristi od turizma in turistov, meni 65 % sodelujočih. Da pozitivni učinki turizma odtehtajo negativne, meni 56 % anketirancev, 28 % je neopredeljenih, 15 % pa se s tem ne strinja. To kaže, da **večina prepozna koristi turizma**, vendar zaupanje v razmerje med koristmi in obremenitvami še ni enotno.

Možnost, da turizem prispeva k boljšemu preživljanju prostega časa, na primer z dogodki in rekreacijo, pozitivno ocenjuje 54 % sodelujočih. Po drugi strani 47 % meni, da turizem ne prinaša večje izbire storitev, kot so trgovina, promet ali zdravstvo. Prav zaznavanje koristi v vsakdanjem življenju je zato pomembno področje, ki ga je smiselno spremljati.

4. Zaposlovanje in poklicne priložnosti

Med 40 osebami, ki so odgovorile na ti dve trditvi, jih **83 % meni, da turizem pomembno prispeva k zaposlovanju v lokalnem okolju. 75 % teh sodelujočih bi svojim otrokom priporočilo zaposlitev v turizmu.** Rezultata kažeta, da sodelujoči, ki so odgovorili na ti vprašanji, večinoma **prepoznavajo zaposlitveni potencial turizma**. Ker je število odgovorov manjše kot pri drugih trditvah, rezultatov ne gre neposredno posplošiti na vse prebivalce.

5. Obremenitve in morebitni negativni učinki

Večina sodelujočih (77%) ne zaznava, da bi turizem pomembno poslabševal zdravstvene razmere. Prav tako se 73 % ne strinja, da se zaradi turizma v destinaciji počutijo manj varno. To sta spodbudna rezultata, saj kažeta, da prebivalci turizma praviloma ne povezujejo z občutkom ogroženosti ali slabšim zdravjem.

Tudi previsoko število obiskovalcev v visoki sezoni večina ne ocenjuje kot izrazito moteče: **67 % se ne strinja, da je število obiskovalcev previsoko in moteče.**

Pri življenjskih stroških se 64 % ne strinja, da so se jim zaradi turizma zvišali stroški. Teh rezultatov ne smemo razumeti kot dokaz, da obremenitev ni; kažejo pa, da jih večina sodelujočih v tej anketi ne zaznava kot izrazit vpliv turizma.

Bolj deljena so mnenja glede cen nepremičnin: **35 % se ne strinja, da so se zaradi turizma cene nepremičnin zvišale**, 29 % je neopredeljenih, **35 % pa se s trditvijo strinja.** To je eno od področij, kjer so zaznave najbolj razpršene in kjer je smiselno spremljati razvoj ter se izogibati prehitremu sklepanju, da je spremembe mogoče pripisati samo turizmu. Glede onesnaževanja se 52 % ne strinja, da turizem povzroča prekomerno onesnaževanje, 24 % je neopredeljenih, 23 % pa se s trditvijo strinja. Pri prometnih težavah so mnenja podobno razdeljena: 49 % ne zaznava, da turizem povečuje prometne težave, 22 % je neopredeljenih, 29 % pa jih težave zaznava. Promet in vplive na okolje je zato smiselno spremljati tudi v obdobjih večjega obiska in na najbolj obiskanih območjih.

6. Narava, kultura in zeleni turizem

Da turizem v zadostni meri skrbi za ohranitev narave, meni 50 % sodelujočih, 31 % je neopredeljenih, 19 % pa se s trditvijo ne strinja. Ohranitev kulture nekoliko bolje ocenjujejo: **58 % meni, da turizem v zadostni meri skrbi za ohranitev kulture.** 55% anketirancev opaža, da destinacija razvija zeleni turizem, 16 % pa tega ne zaznava.

Rezultati so spodbudni, vendar je pri naravi in zelenem turizmu še veliko prostora za boljšo prepoznavnost. Pomembno ni le, da se trajnostni ukrepi izvajajo, temveč tudi, da prebivalci razumejo, kaj se izvaja, zakaj je to pomembno in kakšne koristi ima za lokalno okolje.

7. Skupna povprečna ocena

Za orientacijski skupni kazalnik je bila izračunana **povprečna ocena 3,2 od 5**.

Pri izračunu so bile negativno zastavljene trditve, na primer o prometu, onesnaževanju, varnosti in stroških, obrnjeno ovrednotene, tako da višja ocena vedno ne pomeni ugodnejše mnenje o vplivih turizma.

Kazalnik je povprečje objavljenih, na eno decimalko zaokroženih povprečij posameznih trditev, zato je informativen in ne predstavlja neposredno zastavljenega samostojnega vprašanja o splošnem zadovoljstvu.

Poleg tega sta bili dve trditvi o zaposlovanju odgovorjeni le s strani 40 oseb, medtem ko je pri večini trditev sodelovalo 188 oseb. Pri naslednjem merjenju je zato priporočljivo uporabiti enako metodologijo in spremljati tudi posamezne sklope, ne le skupnega rezultata.

Če pogledamo samo prvo trditev – zadovoljstvo z razvojem turizma – je povprečna ocena **3,6 od 5**. Ta rezultat dopolnjuje skupni kazalnik: splošna ocena razvoja je nekoliko ugodnejša od širšega pogleda na različne koristi, obremenitve in možnosti sodelovanja.

8. Predlagani ukrepi za naslednje ocenjevalno obdobje

Boljše in rednejše obveščanje prebivalcev: Vzpostaviti jasnejši ritem obveščanja o načrtovanih turističnih aktivnostih, projektih, rezultatih in doseženih učinkih. Informacije objavljati na spletni strani, družbenih omrežjih in v občinskih kanalih ter jih zapisati razumljivo, brez strokovnega žargona. Ob večjih projektih pojasniti, kaj pomenijo za prebivalce.

Več konkretnih možnosti za sodelovanje: omogočiti oddajo predlogov in vprašanj prek spletnega obrazca.

Bolj vidno prikazovanje lokalnih koristi: Redno predstavljati primere, kako turizem podpira lokalna delovna mesta, ponudnike, prireditve, kulturno dediščino in rekreacijske možnosti.

Spremljanje prometa, onesnaževanja in sezonskih obremenitev: Spremljati prometne razmere, parkiranje, odpadke in obremenitve najbolj obiskanih območij, posebej v času največjega obiska. Ob ugotovljenih težavah uskladiti ukrepe z občinami, upravljavci območij in ponudniki ter obiskovalce usmerjati na primerne lokacije in termine.

Nadaljnje varovanje narave in kulturne dediščine: Povezati trajnostne aktivnosti z razumljivim obveščanjem prebivalcev: pojasniti, kaj se varuje, kako se obisk usmerja in kako lahko obiskovalci ter domačini prispevajo. Krepiti sodelovanje s kulturnimi ustanovami, društvi, lokalnimi ponudniki in upravljavci naravnih območij.

Spremljanje stanovanjskih in življenjskih stroškov: Ker so mnenja o cenah nepremičnin razdeljena, je smiselno to področje spremljati tudi v prihodnje. Pri interpretaciji jasno ločiti zaznave prebivalcev od podatkov o trgu in se izogibati pripisovanju sprememb izključno turizmu brez ustreznih dokazov.

Izboljšati prihodnje merjenje: Pri naslednji anketi ohraniti primerljiva vprašanja in lestvico, si prizadevati za večjo zastopanost vseh štirih občin ter po možnosti pridobiti več odgovorov na vprašanja o zaposlovanju. Rezultate primerjati s tem izhodiščem in javno predstaviti, kaj se je izboljšalo ter kateri ukrepi še niso dosegli želenega učinka.

Sklep

Anketa kaže, da **prebivalci v turizmu večinoma prepoznajo koristi, predvsem na področju zaposlovanja**, koristi za lokalno skupnost, ohranjanja kulture in razvoja zelenega turizma. Večina sodelujočih turizma ne povezuje z izrazito slabšim zdravjem, manjšo varnostjo ali previsokim številom obiskovalcev v visoki sezoni.

Hkrati rezultati opozarjajo, da je treba **izboljšati obveščanje** in zlasti možnosti sodelovanja prebivalcev pri načrtovanju turizma. Več pozornosti zahtevajo tudi zaznane prometne in okoljske obremenitve ter vprašanje, ali se koristi turizma dovolj jasno odražajo v vsakdanjem življenju.

Za destinacijo je ključno, da anketa ne ostane le merjenje mnenj. Rezultate bomo uporabili kot izhodišče za ukrepe, nato pa ob naslednjem ocenjevalnem obdobju preverili, ali so prebivalci bolje obveščeni, bolj vključeni in bolj zadovoljni z razvojem turizma.

